

شرحی بر

اسناد و ظرفیت های حقوقی سازمان اینترپل

به قلم: دکتر حمید رضا شعبانی فرد

سرشناسه	: شعبانی فرد، حمیدرضا، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: شرحی بر اسناد ظرفیت‌های حقوقی سازمان اینترپل/به قلم حمیدرضا شعبانی فرد.
مشخصات نشر	: تهران: نشر مهاجر، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۳ص: (مصور/رنگی).
شابک	: 978-964-225-217-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۵۱ - ۱۵۳.
موضوع	: سازمان بین‌المللی پلیس جنایی
موضوع	: International Criminal Police Organization
موضوع	: پلیس بین‌المللی -- ایران
	: International Police -- Iran
	: پلیس -- همکاری‌های بین‌المللی
	: Police -- International cooperation
	: اجرای قانون -- همکاری‌های بین‌المللی
	: Law enforcement -- International cooperation
	: است داد مجرمین
	: Extradition
رده بندی کنگره	: ۶۳۳۶۵
رده بندی دیویی	: ۲۰۶۰۱/۳۶۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۳۵۸۹۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

شرحی بر اسناد و ظرفیت‌های حقوقی سازمان اینترپل

نویسنده: دکتر حمیدرضا شعبانی فرد

طراح جلد: سید مجتبی حسینی

صفحه آرا: مریم تنهایی

چاپ اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۲۵-۲۱۷-۶

قیمت: ۸۵۰۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - بن بست نیک پور - پلاک ۷ - طبقه سوم

نمابر: ۶۶۹۵۲۱۹۹ تلفن: ۶۶۹۵۲۲۰۰، ۶۶۴۱۰۰۳۶

entesharat_mohajer

آدرس اینستاگرام: entesharat_mohajer2

آدرس سایت: www.mohajerpub.ir

فهرست مطالب

۷	دیباچه:
۹	مقدمه:
۱۵	فصل اول:
۱۵	حق دادرسی عادلانه در درون سازمان
۱۶	گفتار اول: کمیسیون نظارت بر فایل‌ها
۱۶	۱-صلاحیت انحصاری کمیسیون نظارت بر فایل‌ها
۲۲	۲-ویرایش، مسدود سازی و حذف اطلاعات توسط کمیسیون
۲۳	۳-غیرقابل تجدید نظر بودن آراء کمیسیون:
۲۴	۴-شخص یا نهاد ذیصلاح برای اقامه دعوا نزد کمیسیون:
۲۵	۵-اشاره موثر به فکت‌های پرونده و استناد به مواد قانونی:
۲۷	گفتار دوم: جبران خسارت‌ها
۲۷	۱-تضییع حقوق افراد به جهت فعالیت‌ها و اقدامات سازمان
۳۰	۲-مسئولیت بین‌المللی سازمان در جبران خسارت‌ها
۳۳	۳-قابلیت انتساب اعمال متخلفانه دفاتر ملی مرکزی به سازمان
۳۷	۴-پرونده یورودیا (وزیر امور خارجه کنگو)
۴۱	۵-پرونده عبدالله اوجالان
۴۵	فصل دوم:
۴۵	فرایندهای چالش‌آفرین در سازمان
۴۶	گفتار اول: ورود اینترنت به مسائل سیاسی امنیتی
۴۶	۱-تاریخچه تنظیم ماده ۳ اساسنامه

- ۲-تفسیر ماده ۳ اساسنامه در پرتو مفهوم جرایم عادی (غیر سیاسی) ۴۷
- ۲-قواعد حقوق بین الملل استرداد در جرایم سیاسی امنیتی ۴۸
- الف) وقوع خسارات، صدمات و لطعات غیر متعارف و غیر متناسب با منافع و انگیزه های سیاسی ۴۹
- ب) پنهان کاری و مخفی نگه داشتن انگیزه و هدف اصلی از استرداد ۵۰
- ۳-عنصر سیاسی امنیتی: ۵۳
- پرونده کاژاکلدین نخست وزیر سابق قزاقستان: ۵۴
- پرونده مانوئل زلایا: ۵۵
- ۴-عنصر نظامی: ۵۶
- ۵-تفسیر ماده ۳ در پرتو قطعنامه های مجمع عمومی ۵۹
- گفتار دوم: اینترپل و مساله پناهندگی ۶۴
- ۱-سند سیاست کلی سازمان در موضوع پناهندگی ۶۴
- پرونده آذر سامادوف: ۶۶
- پرونده رشید مثلی: ۶۷
- پرونده موریکو اوچا یوریست: ۶۸
- پرونده ویکدان اوزردیم: ۶۹
- پرونده پاراجمیت سینک: ۷۰
- پرونده دالکن عیسی ۷۳
- ۲-کارکرد دوگانه سند (سند به مثابه شمشیری دوله) ۷۴
- گفتار سوم: اینترپل و نرم های حقوق بشری ۷۷
- ۱-رد درخواست استرداد از سوی محاکم داخلی و تاثیر آن بر کاهش اعتبار اعلان قمرز ۷۷
- ۲-اقتضانات ماده ۲ اساسنامه ۷۷
- پرونده بهار کیمیانگر ۷۸

۷۹	پرونده جامل کتیت:
۷۹	حق آزادی بیان و آزادی تجمع
۸۰	مدارک و ادله به دست آمده زیر شکنجه
۸۰	مجازات اعدام
۸۱	فصل سوم:
۸۱	استانداردهای داده پردازی در سازمان
۸۲	گفتار اول: پردازش اطلاعات در چارچوب اهداف سازمان
۸۲	۲- ماهیت جرم، اتهامات و فکت های پرونده
۸۲	۳- وضعیت افراد مرتبط با پرونده
۸۷	قضیه وزیر دفاع سابق کلمبیا:
۸۷	قضیه نخست وزیر سابق اوکراین:
۸۹	۴- ورود دفتر ملی مرکزی یا نهاد بین المللی ثالث
۹۰	۵- تعهدات حقوقی بین المللی
۹۰	۶- اقتضانات مربوط به بی طرفی سازمان
۹۱	۷- سیاق کلی پرونده
۹۲	گفتار دوم: اصول پردازش اطلاعات در اینترنت
۹۴	۱- تعیین هدف از پردازش و پایبندی به آن
۹۵	۲- تضمین قانونی بودن اطلاعات
۹۵	۳- تضمین صحت و سقم اطلاعات
۹۶	۴- شفافیت
۹۷	۵- محرمانگی
۹۷	۶-بخشنامه بین المللی تحت تعقیب جایگزینی برای اعلان قرمز در همکاری های پلیسی

دیباچه:

از زمان تصدی پست ریاست اداره حقوقی اینترپل تهران، در حوزه موضوعات کیفری و جرایم با دو چالش مهم و اساسی مواجه بودم؛ چالش نخست پرونده‌هایی بود که سازمان اینترپل مستند به قوانین و مقررات خود اقدام به لغو اعلان قرمز افرادی می نمود که تحت تعقیب مراجع قضایی جمهوری اسلامی ایران بودند یا اساسا با درخواست صدور اعلان قرمز برای این افراد مخالفت می ورزید، و چالش دیگر و احتمالا مهم‌تر، صدور اعلان قرمز به درخواست اینترپل سایر کشورها علیه افرادی بود که با توجه به جایگاه و موقعیتشان مورد اعتراض جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گرفت و منجر به اختلاف و بعضا چالش میان دفتر تهران و سازمان اینترپل میشد.

روند رو به رشد مداخله و ورود کمیسیون کنترل فایل‌ها^۱ به عنوان "نهاد شبه قضایی و دیده بان عملکرد سازمان" به پرونده های کیفری و استفاده و بعضا سوء استفاده از این سازوکار بدیع از سوی متهمین پرونده های کیفری از یک سو و ایجاد گروه ضربت/اعلان‌ها و بخشنامه‌ها^۲ در دبیرخانه کل و استفاده این نهاد از سازوکارهای بررسی مطابقت^۳ با هدف بررسی دوره ای اعلان‌ها به منظور احراز تداوم انطباق آنها با ضوابط مصرحه در قانون پردازش اطلاعات و همچنین پشتیبانی فنی - تخصصی اداره امور حقوقی سازمان از دو نهاد مذکور از سویی دیگر، سبب شده تا دومینوی حذف اعلان های قرمز هر روز سرعت بیشتری از روز قبل بگیرد و افراد تحت تعقیب بتوانند با توسل به گزاره های حقوق بشری موفق به حذف اعلان قرمز خود از سامانه های سازمان اینترپل شوند.

^۱ CCF: Commission on Control of Files

^۲ NTDF: Notices and Diffusions Task Force

^۳ CCM: Compliance Check Mechanisms

بدون تردید آشنایی با حوزه حقوق سازمان اینترپل، اشراف و تسلط بر ابعاد و مولفه های حقوقی ناظر بر وظایف و اختیارات آن در سطوح مختلف و همچنین احاطه بر روش های استدلال و فن به کارگیری قواعد حقوق اینترپل و حقوق بین الملل می تواند اثر مهمی بر مجاب نمودن سازمان برای صدور یا حذف اعلان قرمز داشته باشد و این عرصه ای است که تاکنون کمتر محققى به صورت تخصصی به آن ورود نموده فلذا در این زمینه با فقر جدی دانشی و فقد منابع معتبر علمی به خصوص به زبان فارسی مواجه هستیم.

عل ایحال نظر به استقبال گسترده مخاطبان از دو کتاب "مبانی حقوقی اینترپل" و "اعتبار و اثر اعلان های قرمز و تفسیر ماده ۳ اساسنامه" که پیش تر توسط این حقیر ترجمه شده، حسب پیشنهاد صدیق ارجمندم؛ سرتیپ دوم جناب آقای دکتر هادی شیرزاد ریاست محترم اینترپل تهران، بر آن شدم تا اندوخته های دانشی و تجربی خود در طول دوره سه ساله تصدی پست ریاست اداره حقوقی اینترپل تهران را نیز در یک مجلد تنظیم، تدوین و تقدیم علاقمندان حوزه حقوق سازمان اینترپل نمایم.

در این اثر تلاش شده با شرح، توضیح و تفسیر برخی اسناد، قواعد و مقررات سازمان اینترپل به خصوص مواد منتخب از اساسنامه، قانون پردازش اطلاعات (یا به تعبیری قواعد داده پردازی) و قطعنامه های مجمع عمومی سازمان، در چارچوب روش ها و متدهای علمی، فنی، حقوقی و البته بااستناد به پرونده های عینی و اشاره به رویه سازمان، راه کارهایی برای خروج پرونده ها از بن بست های احتمالی ارائه شود؛ باشد که مرضی درگاه باری تعالی و مورد توجه خوانندگان محترم واقع شود.

والسلام علی عبادا.. الصالحین

حمیدرضا شعبانی فرد

پاییز ۱۳۹۹